

Melanoma és nem melanoma
(BNO-X C43, D03)
megbetegedés és halálozás
Magyarországon

Dr. Páldy Anna, Málnási Tibor,
Stier Ágnes

Országos Közegészségügyi Intézet

Az IPCC V. jelentése megállapítja

- Hogy a napsütés előnyösen hat a D vitamin szintézisre.
- Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az
 - UV sugárzás pozitív és negatív hatásainak mérlege függ
 - a földrajzi helytől, a sugárzás intenzitásától, az évtrendtől (Lucas et al 2013.)

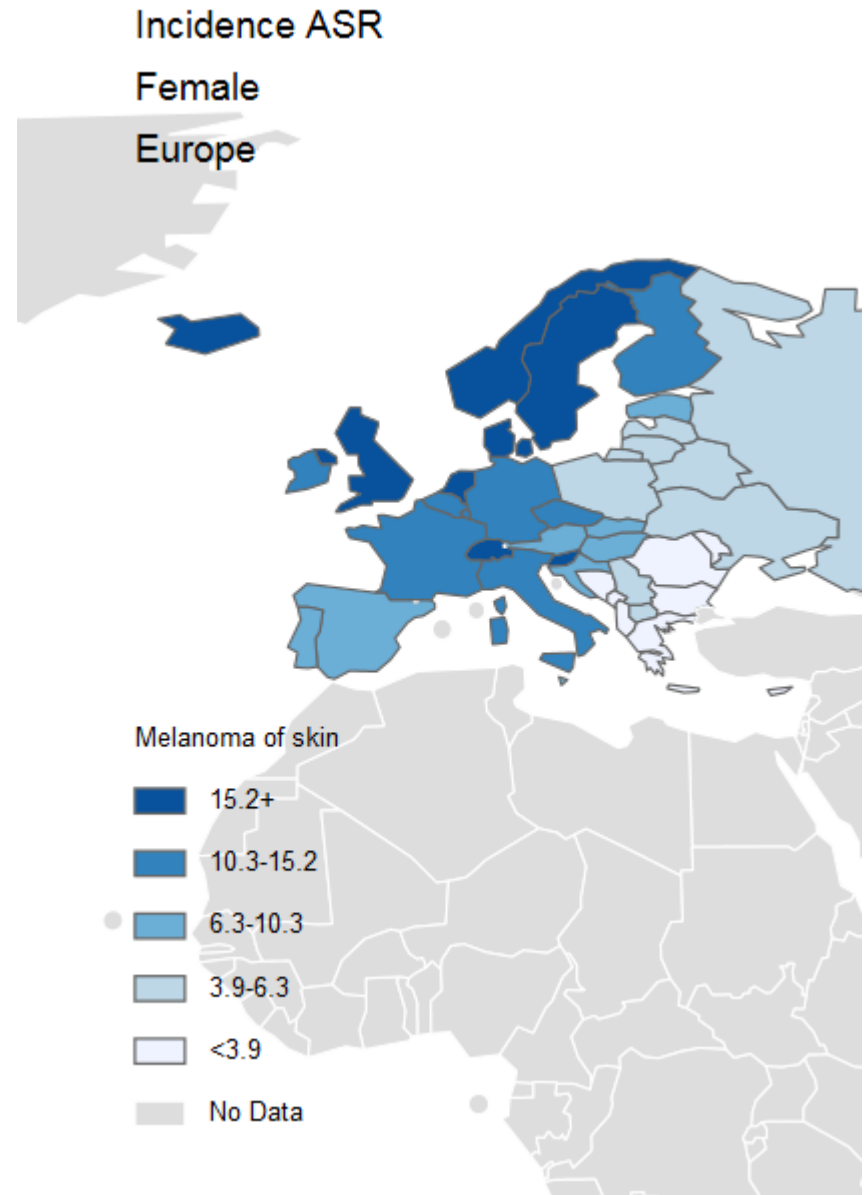
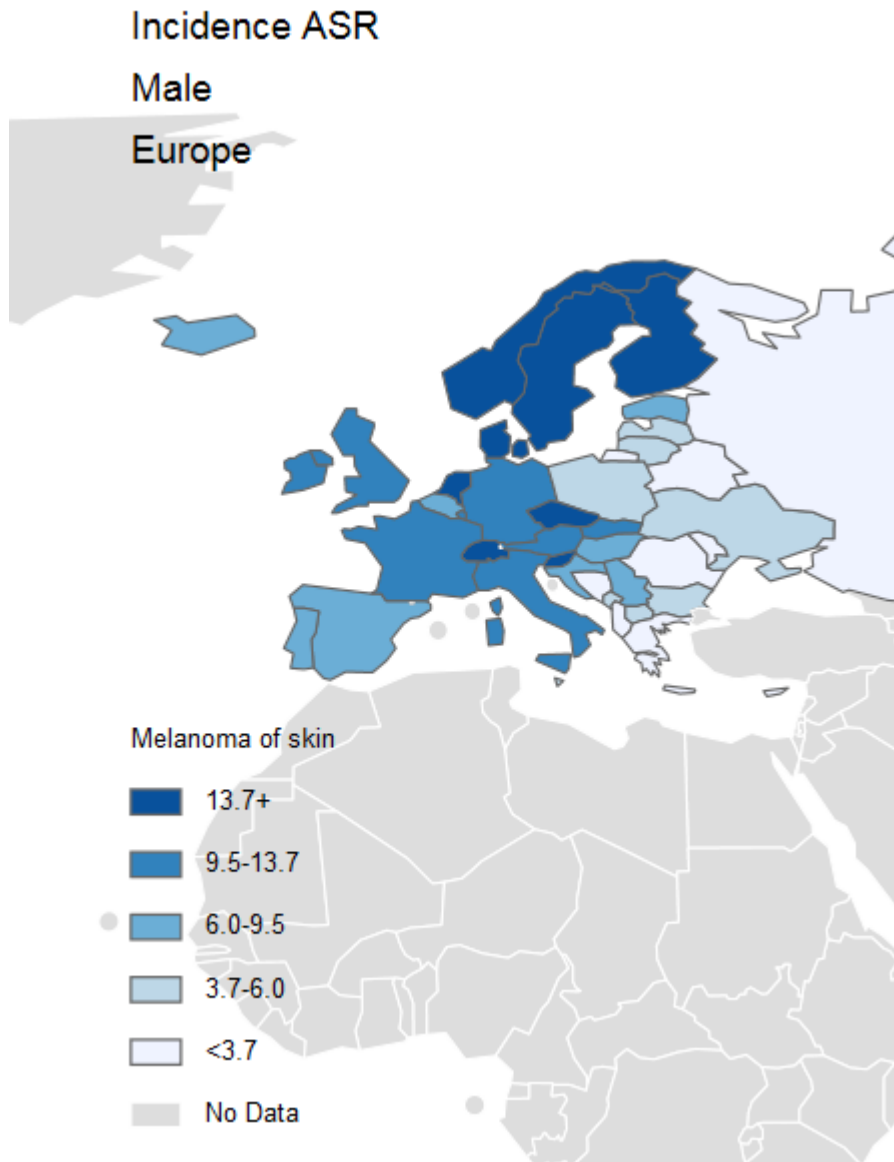
Betegségteher a D vitamin hiány miatt

- Jelentős a betegségteher (3.3 milliárd év) a túl kevés UV sugárzás következtében elsősorban
 - a vázizom rendszeri betegségek,
 - különböző autoimmun betegségek és
 - több, gyakori rosszindulatú daganatos betegség miatt,
 - melyeknek közös kockázati tényezője az alacsony 25-hydroxyvitamin D, calcidiol szint.

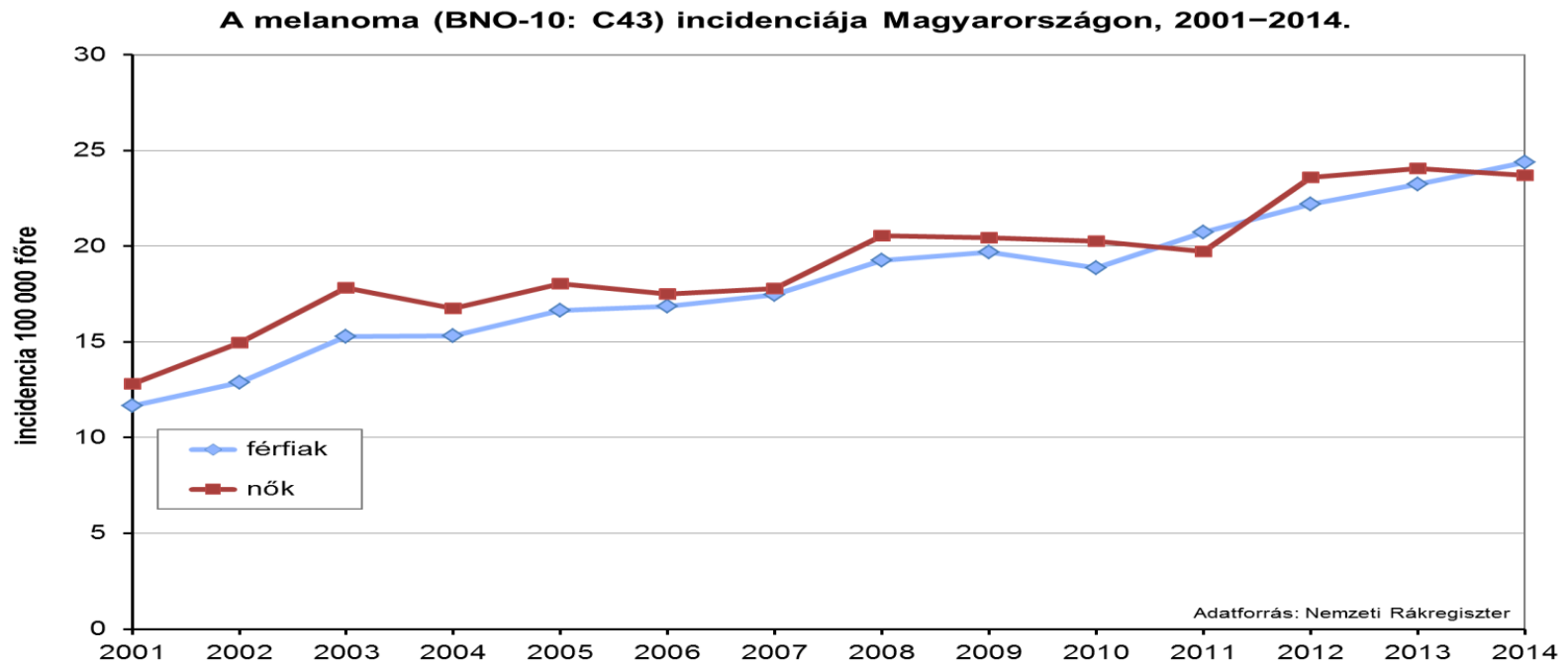
Globális betegségteher a bőrdaganatok miatt

- Az UV sugárzás a **teljes betegségteher (DALY) 0.1%-áért** felelős – a WHO 2006-os jelentése alapján
 - (2006 World Health Organization (WHO) report *The Global Burden of Disease Due to Ultraviolet Radiation*).
- Becslések alapján a UV sugárzás a
 - bőrdaganatok 93%-áért és az
 - ajak daganatok 50%-áért felelős

Standardizált melanoma incidenciá, Európa, 2012

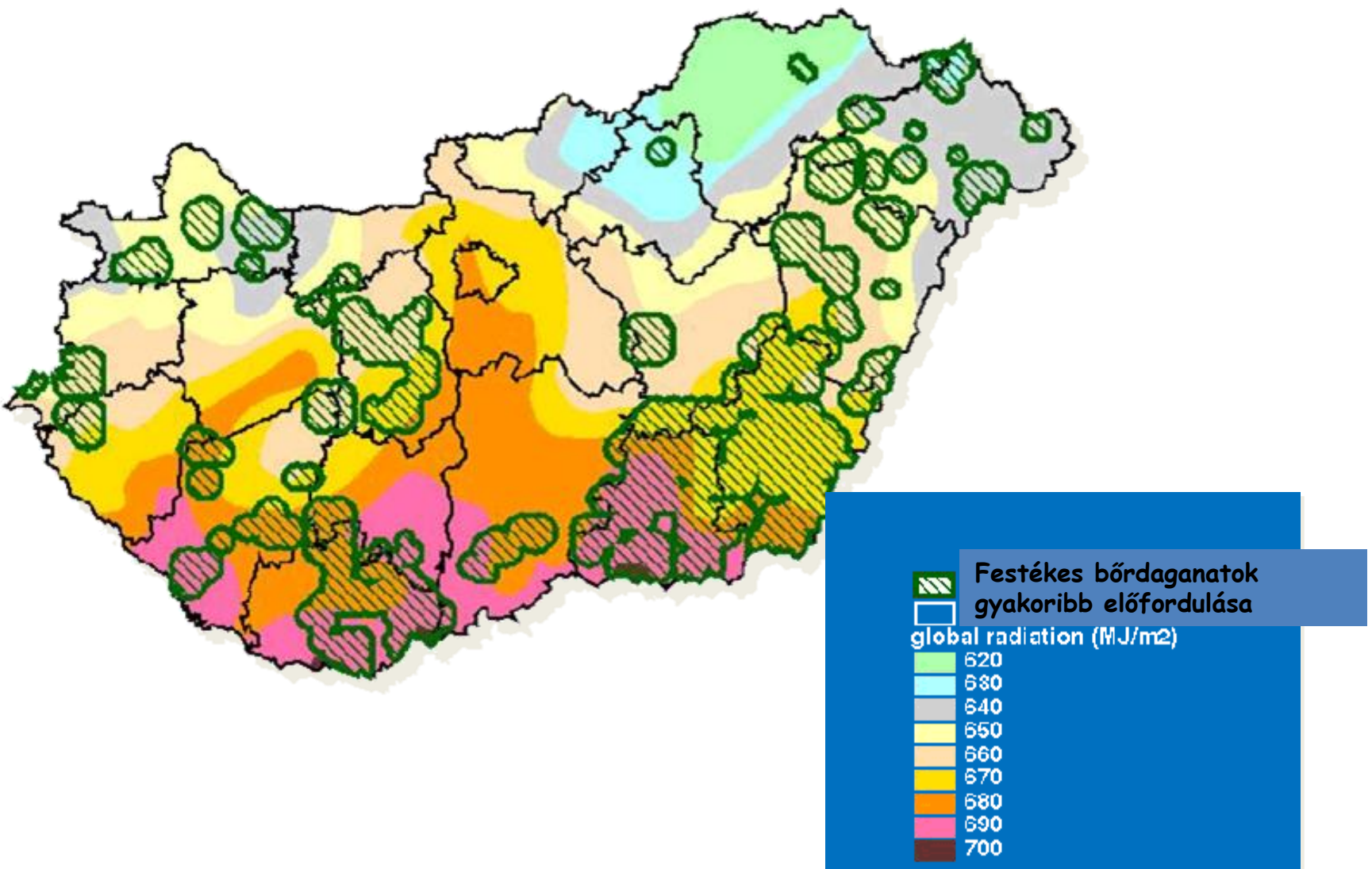

A melanoma epidemiológiája Magyarországon

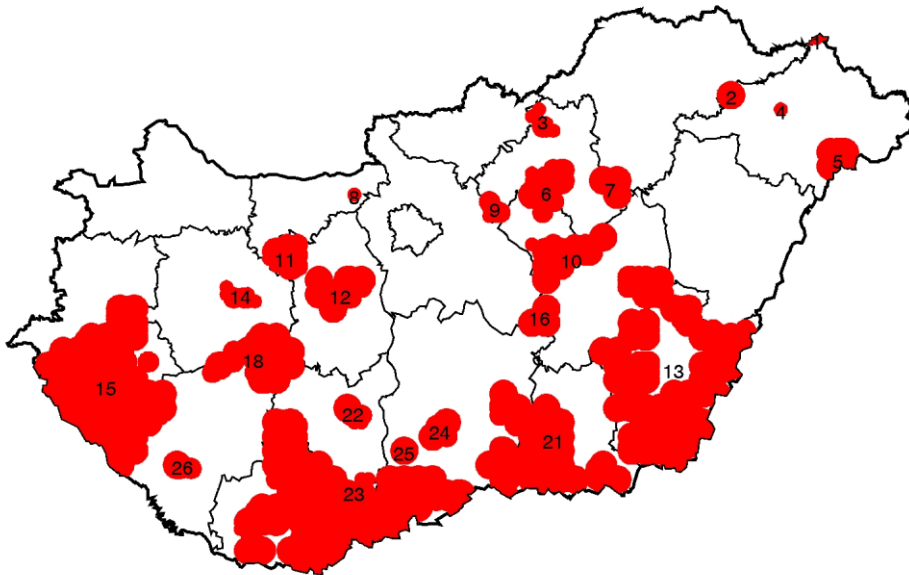
A bőr rosszindulatú melanoma incidencia
évek óta folyamatosan növekszik.

A napsugárzás különböző szintjeinek és a rosszindulatú festékes bőrdaganatos megbetegedések halmozódásának területi összefüggése, 1997-2001.

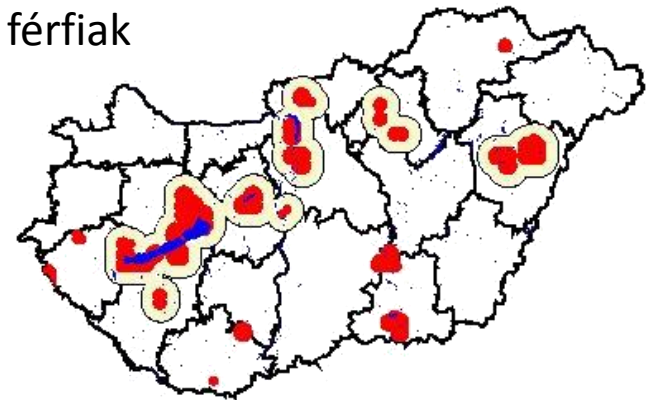
Melanoma megbetegedések alakulása a 0-100 éves korcsoportban, 1997-2001

melanoma(c43-c44,0-100,morb,97-01, egyedi
Map of unfavourable clusters (significance: 0.01)

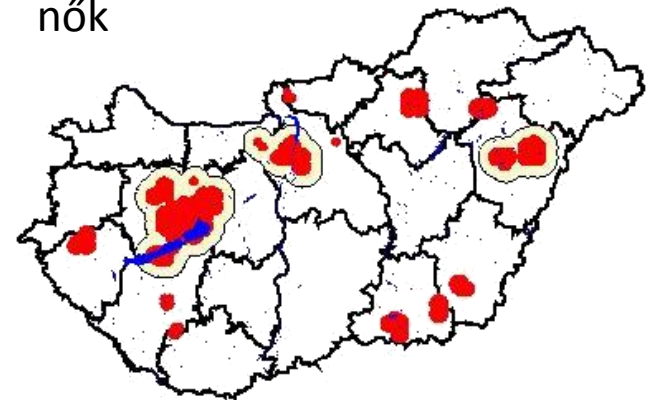

Melanoma megbetegedések alakulása a 0-100 éves korcsoportban, 2003-2008

férfiak

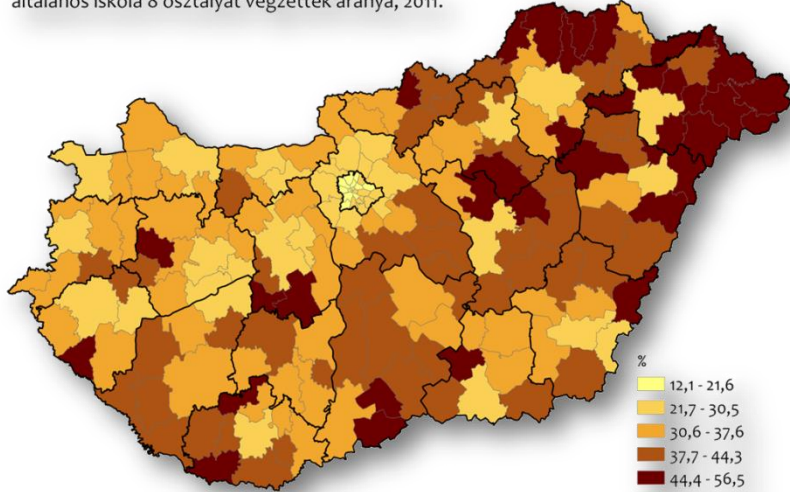

nők

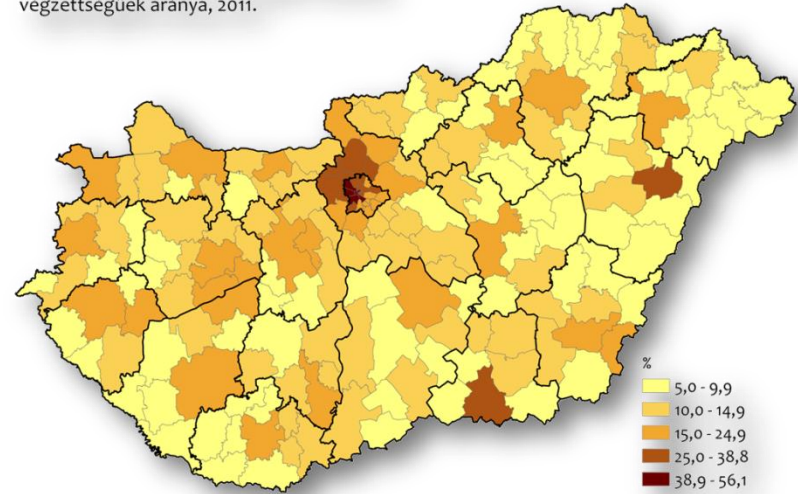

A vizsgált SES tényezők térbeli eloszlása, Népszámlálás 2011.

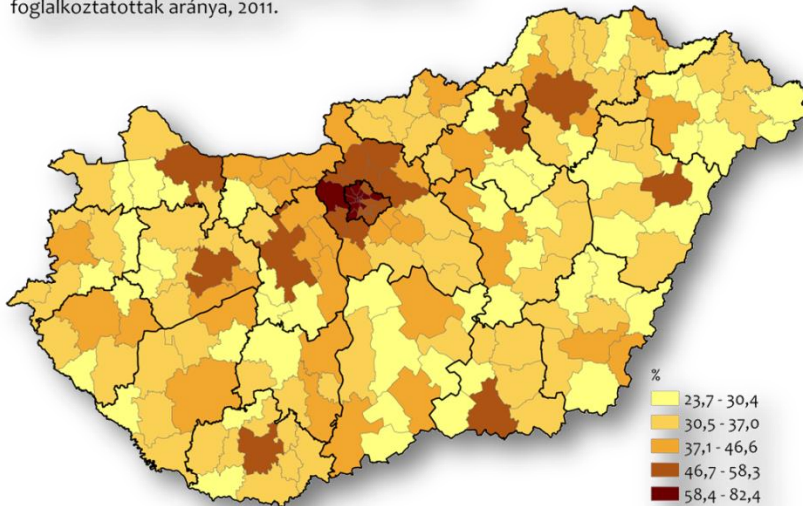
A 7 éves és idősebb népességből legfeljebb az általános iskola 8 osztályát végzettek aránya, 2011.

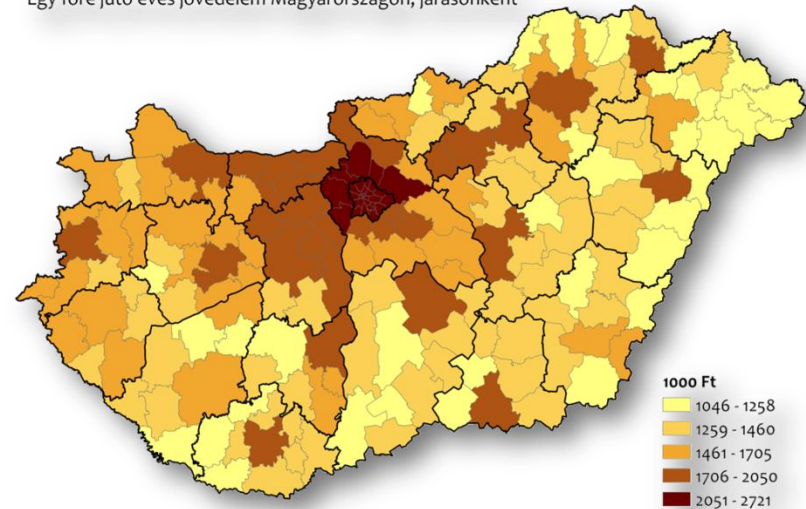
A 7 éves és idősebb népességből felsőfokú végzettségük aránya, 2011.

Vezető, értelmiségi és egyéb szellemi foglalkozású foglalkoztatottak aránya, 2011.

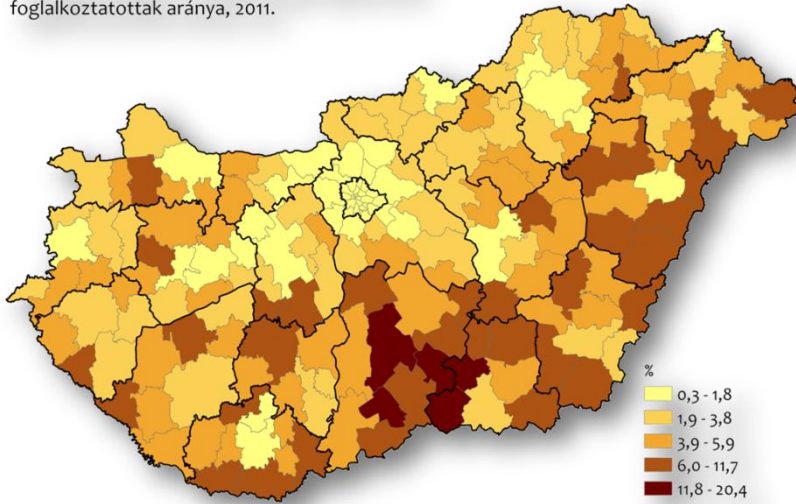

Egy főre jutó éves jövedelem Magyarországon, járásonként

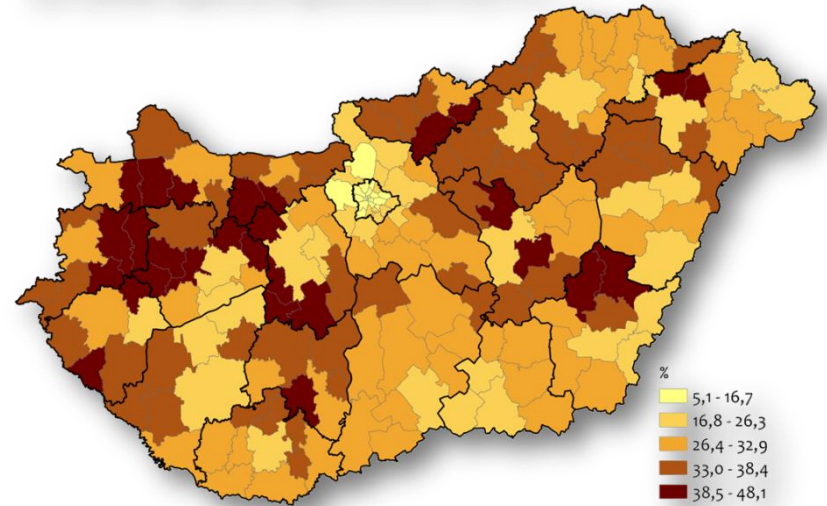

A vizsgált SES tényezők térbeli eloszlása, Népszámlálás 2011.

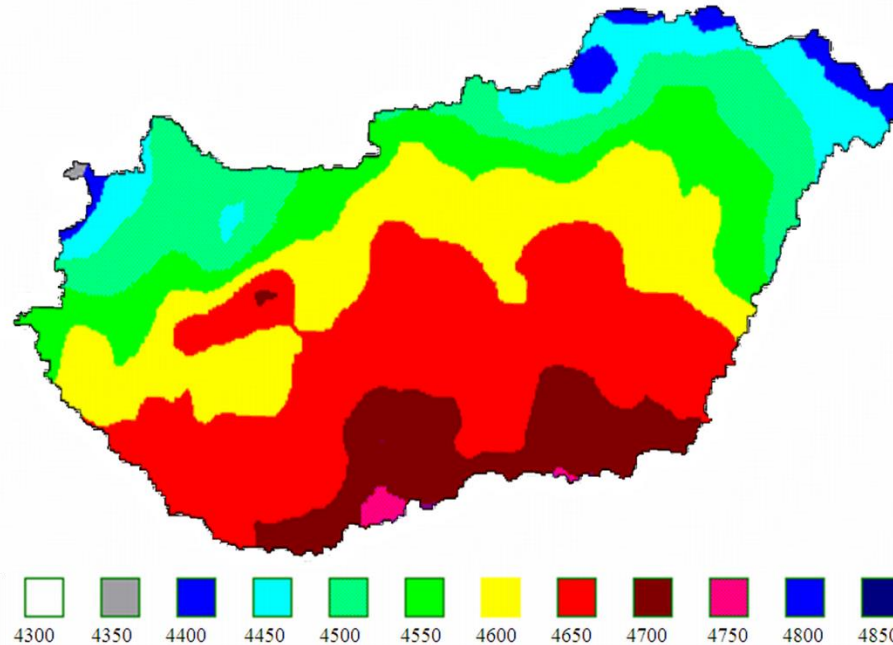
Mezőgazdasági és erdőgazdasági foglalkozású foglalkoztatottak aránya, 2011.

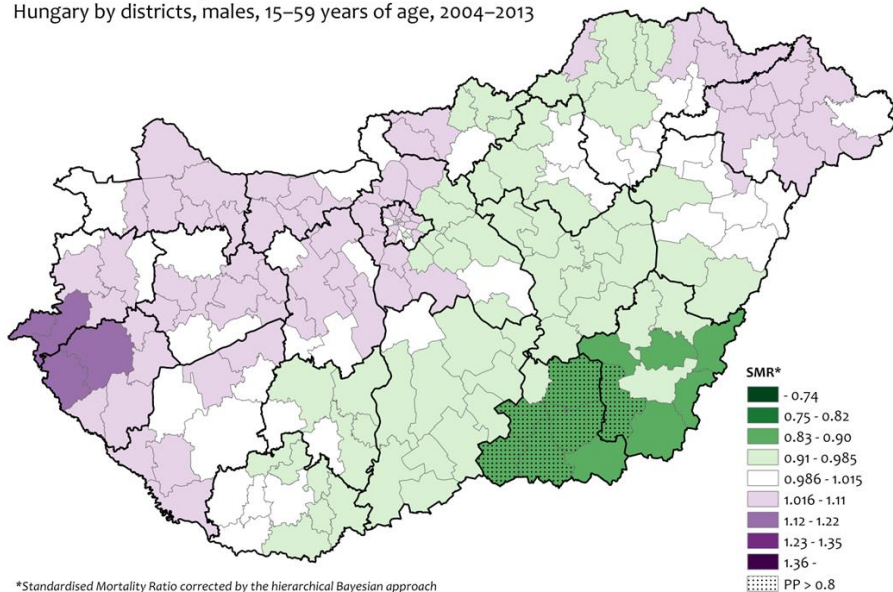
Ipari, építőipari foglalkozású foglalkoztatottak aránya, 2011.

Az éves átlagos globálsugárzás (MJ/m²) Magyarországon, 1992–1999.
Tóth Z. 2016.

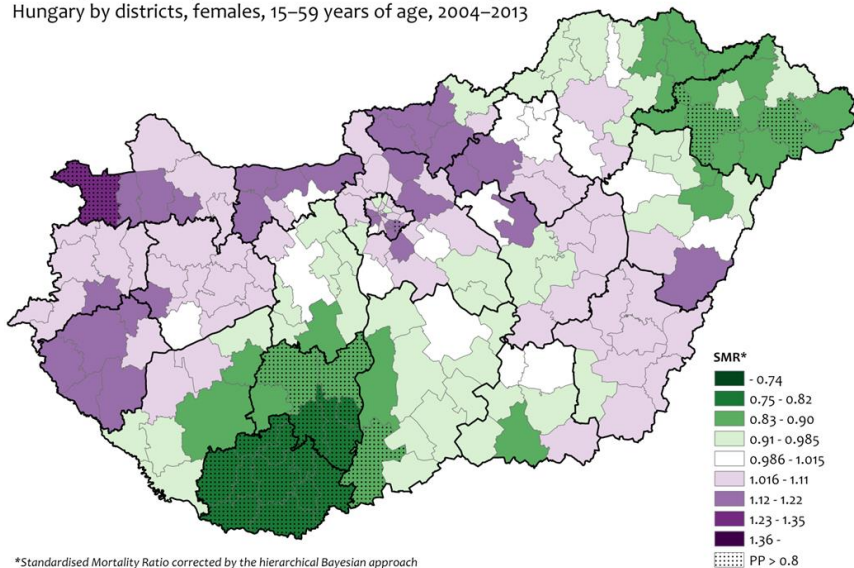

Mortality due to malignant melanoma of skin (ICD-10: C43)
Hungary by districts, males, 15–59 years of age, 2004–2013

*Standardised Mortality Ratio corrected by the hierarchical Bayesian approach

Mortality due to malignant melanoma of skin (ICD-10: C43)
Hungary by districts, females, 15–59 years of age, 2004–2013

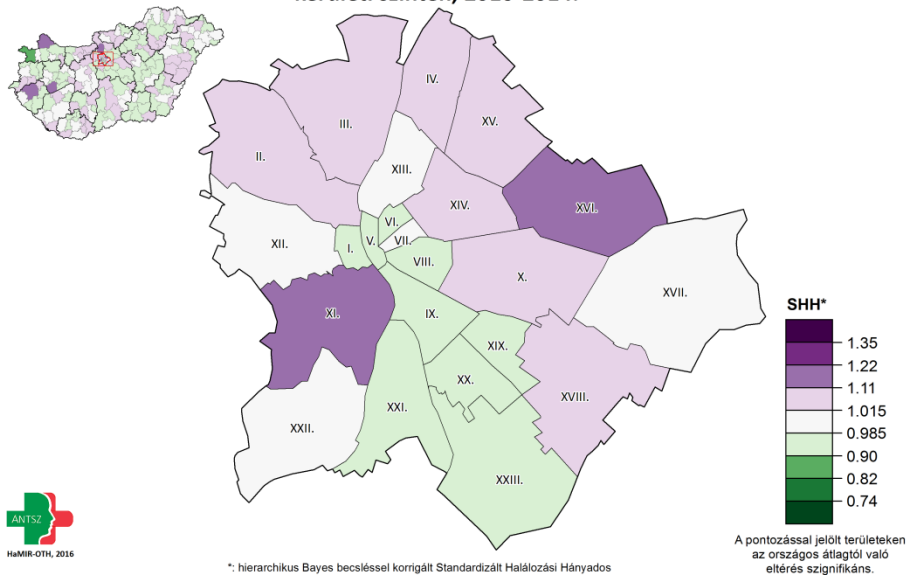

*Standardised Mortality Ratio corrected by the hierarchical Bayesian approach

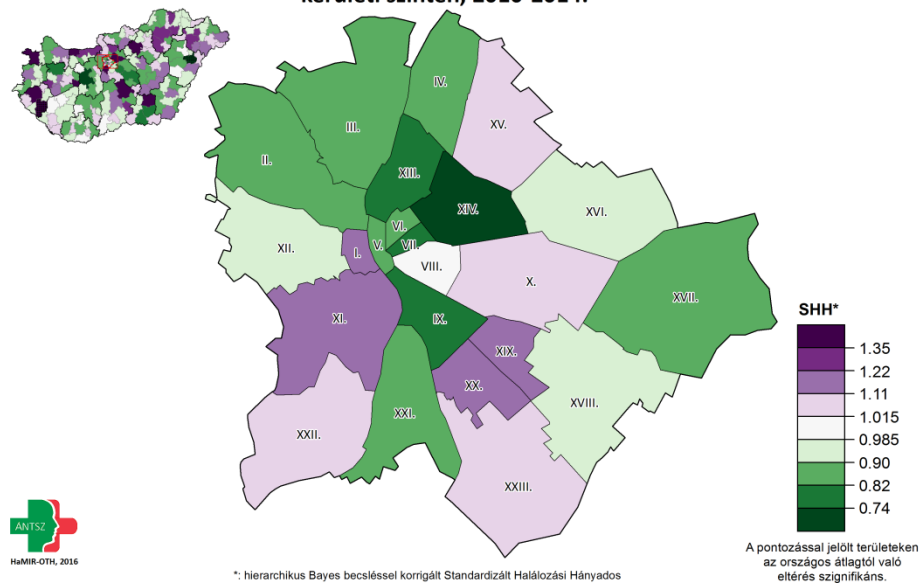
Melanoma halálozás BNO-10: C43	0-X évesek		15-59 évesek		
	nem:	férfi	nő	férfi	nő
A 7 éves és idősebb népességből az általános iskola 8. osztályát végzetek aránya			*	*	*
A 7 éves és idősebb népességből a középfokú végzettségűek aránya	*		*	*	*
A 7 éves és idősebb népességből a felsőfokú végzettségűek aránya					
Szellemi foglalkozásúak aránya			*	*	*
Mezőgazdasági foglalkozásúak aránya	*		*	*	*
Fizikai munkát végzők aránya					
Egy főre jutó jövedelem	*		*	*	*
Globálsugárzás			*		
R ²		0,552	0,082	0,355	0,26

A legjelentősebb összefüggést a felsőfokú végzettséggel, a szellemi foglalkozással és a jövedelemmel lehetett kimutatni. A globálsugárzás SES tényezőre való illesztése minden esetben növelte az összefüggés erősségét.

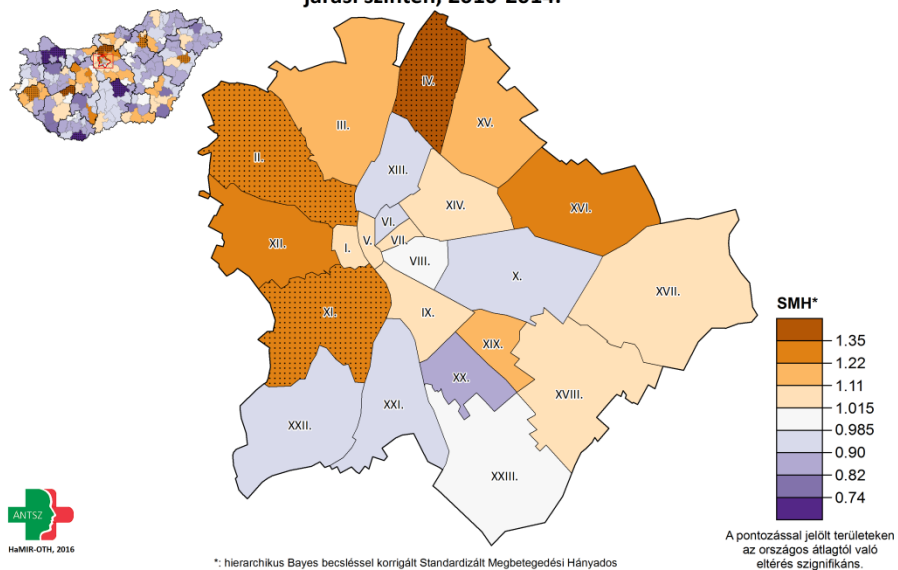
**Budapest 15-64 éves férfi lakosságának
a bőr rosszindulatú melanómája (BNO-10.:C43) miatti halálózása,
kerületi szinten, 2010-2014.**

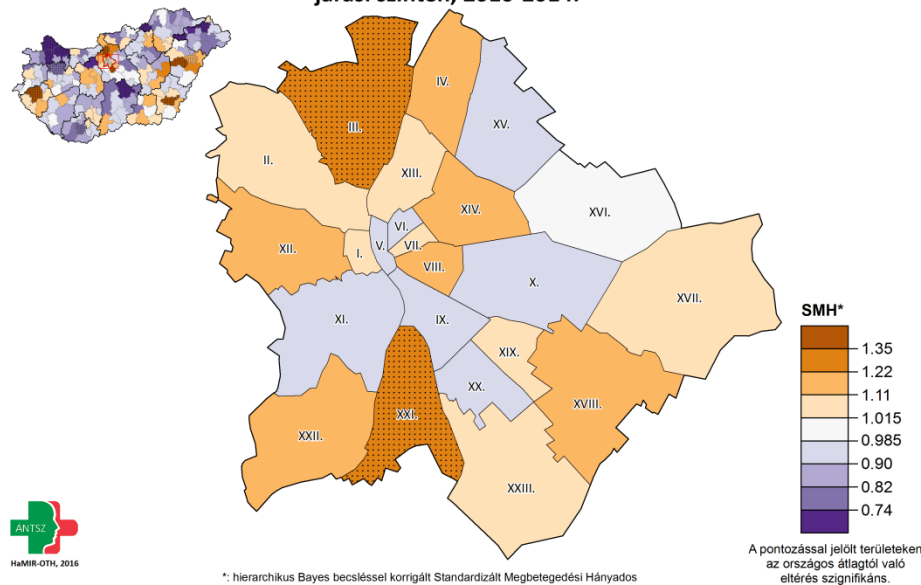
**Budapest 15-64 éves női lakosságának
a bőr rosszindulatú melanómája (BNO-10.:C43) miatti halálózása,
kerületi szinten, 2010-2014.**

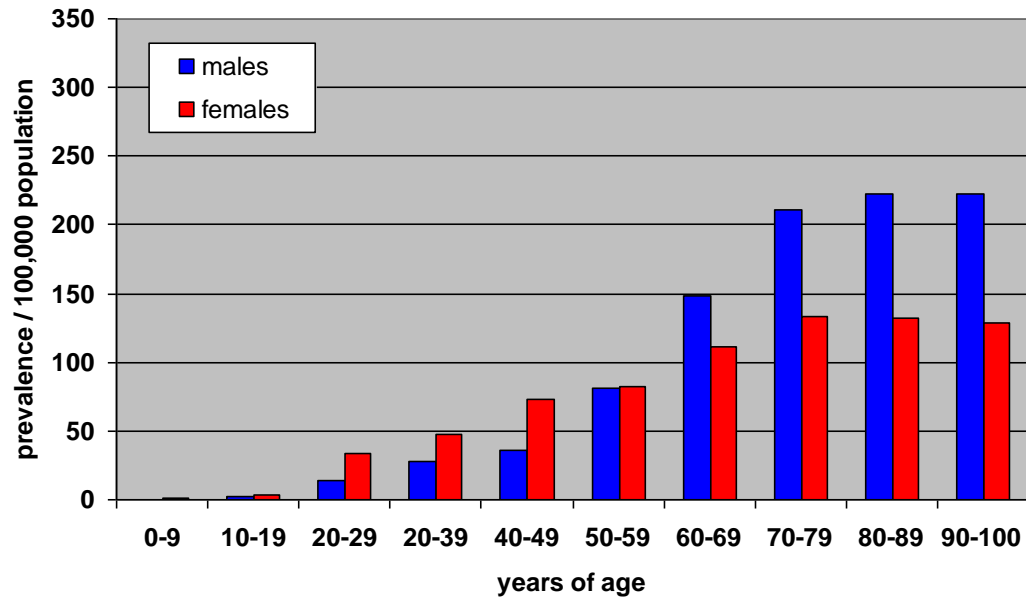
**Budapest 15-64 éves férfi lakosságának
a bőr rosszindulatú melanómája (BNO-10.:C43) miatti megbetegedése,
járás szinten, 2010-2014.**

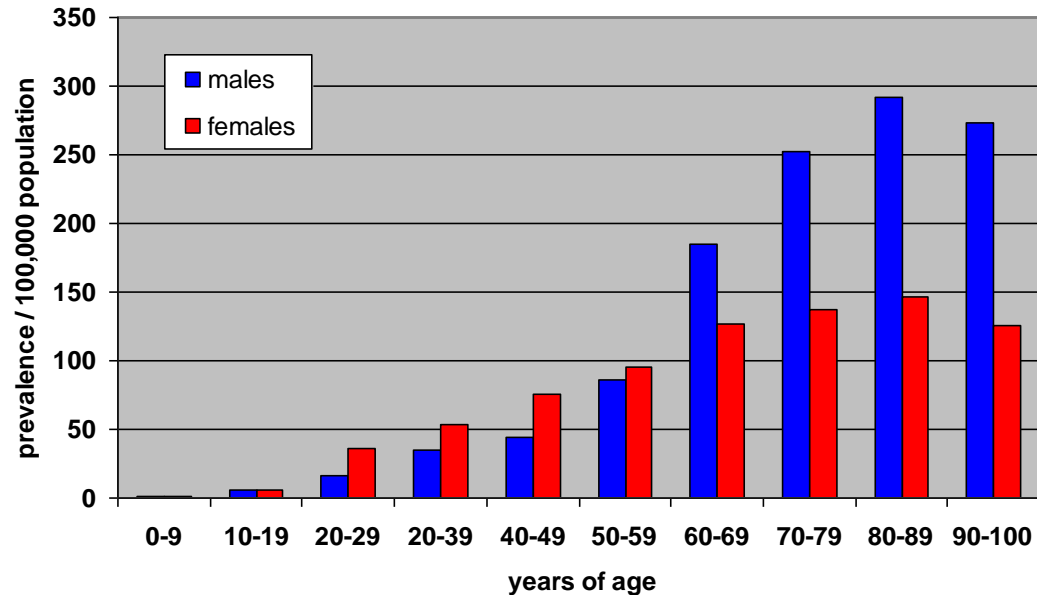
**Budapest 15-64 éves női lakosságának
a bőr rosszindulatú melanómája (BNO-10.:C43) miatti megbetegedése,
járás szinten, 2010-2014.**

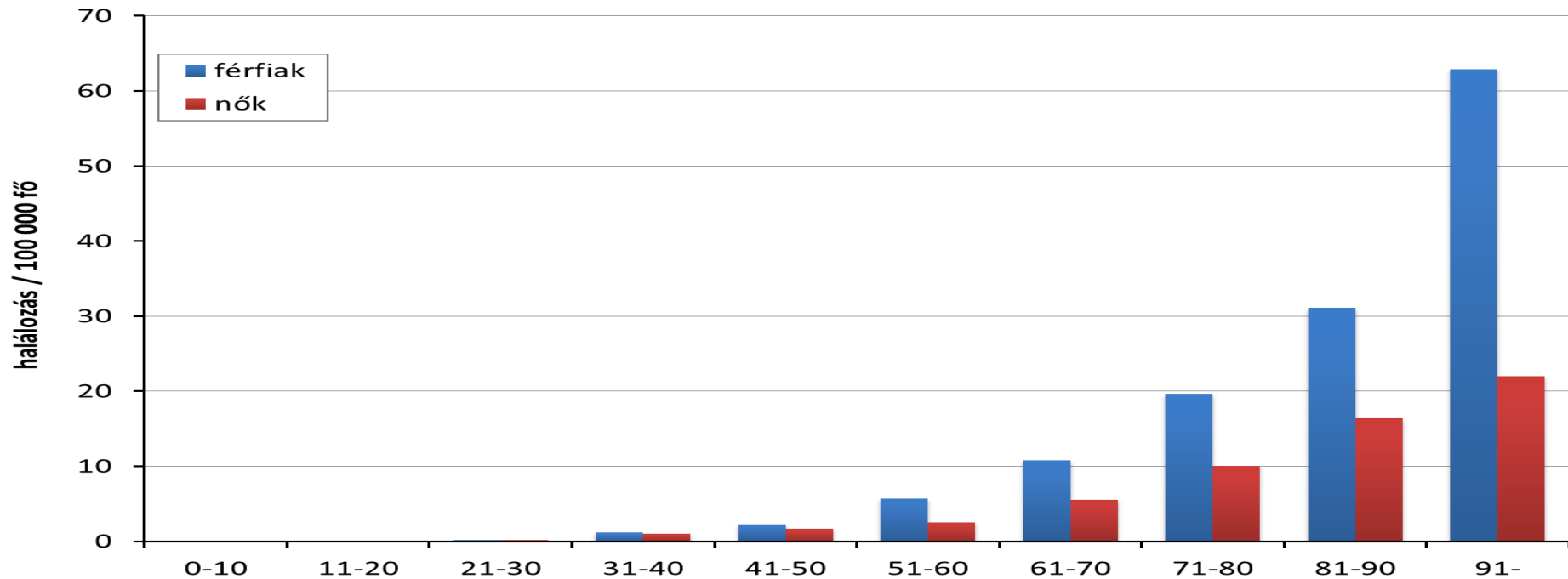
Korcsoportos melanoma megbetegedés Magyarországon, 2003-2005

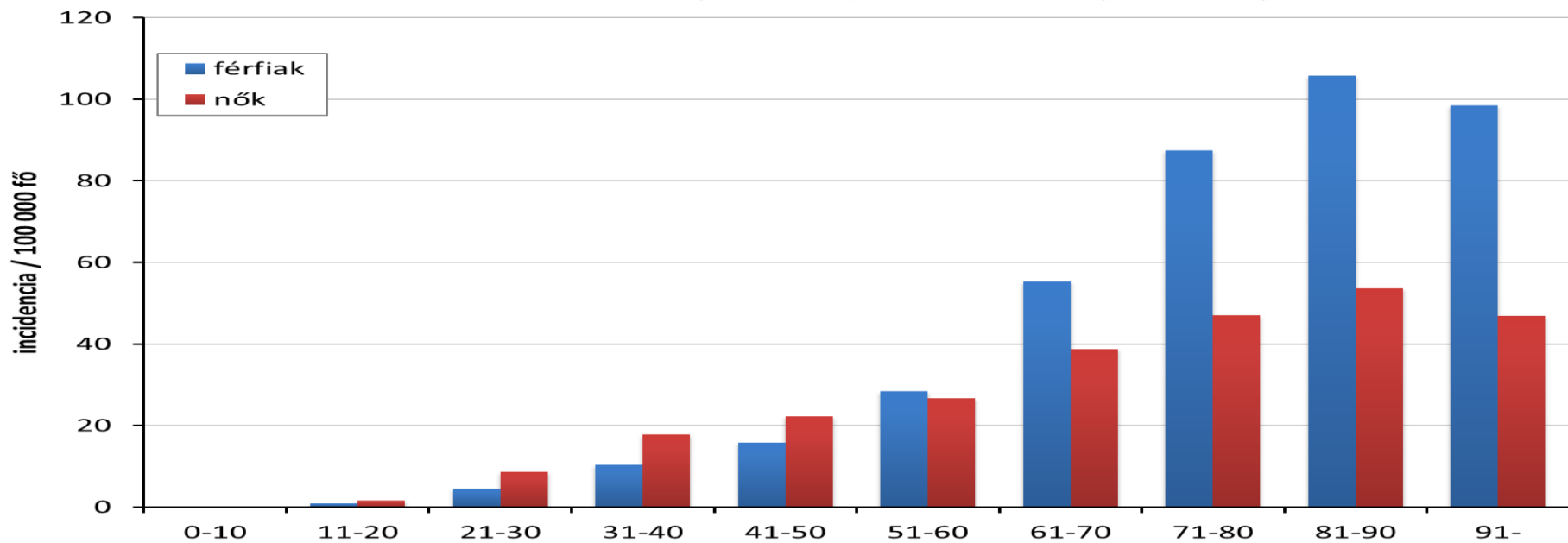
Korcsoportos melanoma megbetegedés Magyarországon, 2006-2008

A melanoma (BNO-10: C43) miatti halálozás korcsoportonként Magyarországon, 2011–2015.

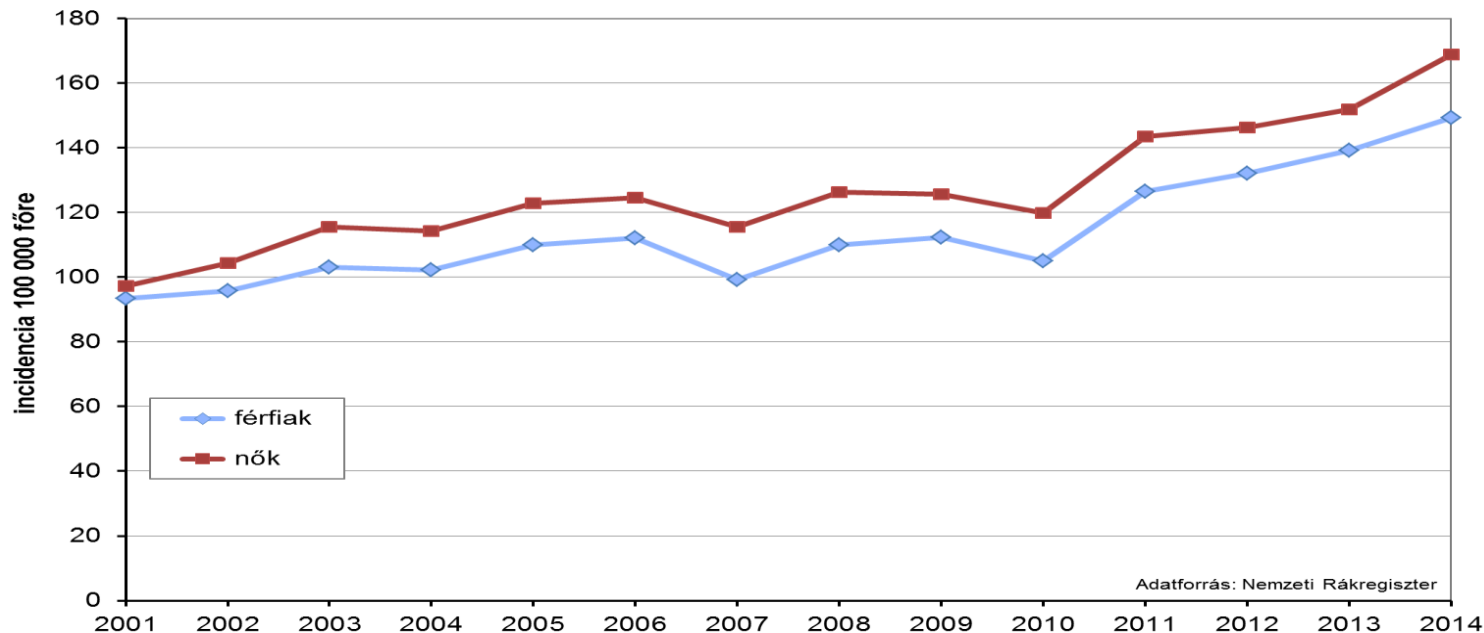

A melanoma (BNO-10: C43) incidenciája korcsoportonként Magyarországon, 2009–2013.

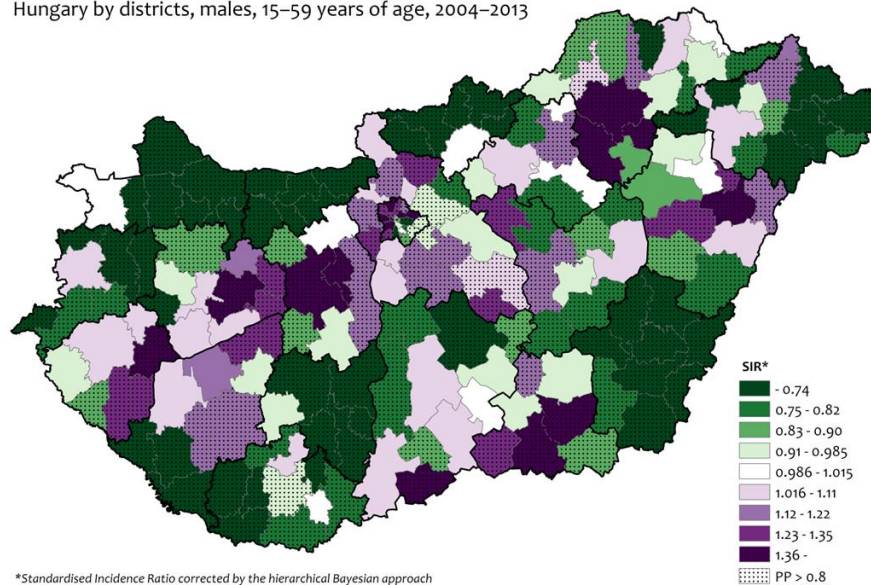
Az UV sugárzással kapcsolatos nem festékes bőrdaganatok előfordulása Magyarországon

A bőr egyéb rosszindulatú daganatainak (BNO-10: C44) incidenciája Magyarországon, 2001–2014.

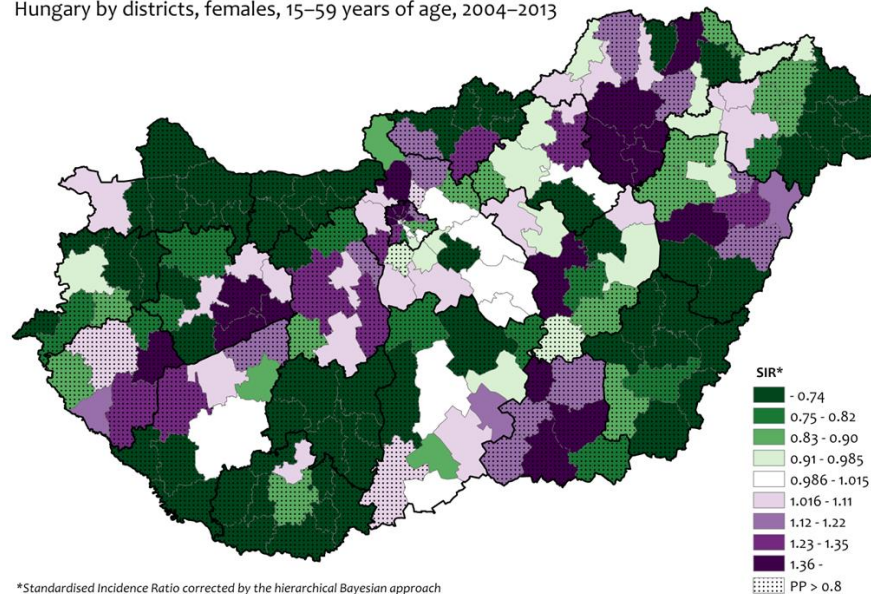
A bőr nem festékes típusú rosszindulatú daganatainak (basal sejtés daganatok, elszarusodó laphámsejtés daganatok) gyakorisága folyamatosan nőtt mutat, a 13 vizsgált év alatt mintegy 50%-kal mindkét nemben.

Incidence of other malignant neoplasms of skin (ICD-10: C44)
Hungary by districts, males, 15–59 years of age, 2004–2013

*Standardised Incidence Ratio corrected by the hierarchical Bayesian approach

Incidence of other malignant neoplasms of skin (ICD-10: C44)
Hungary by districts, females, 15–59 years of age, 2004–2013

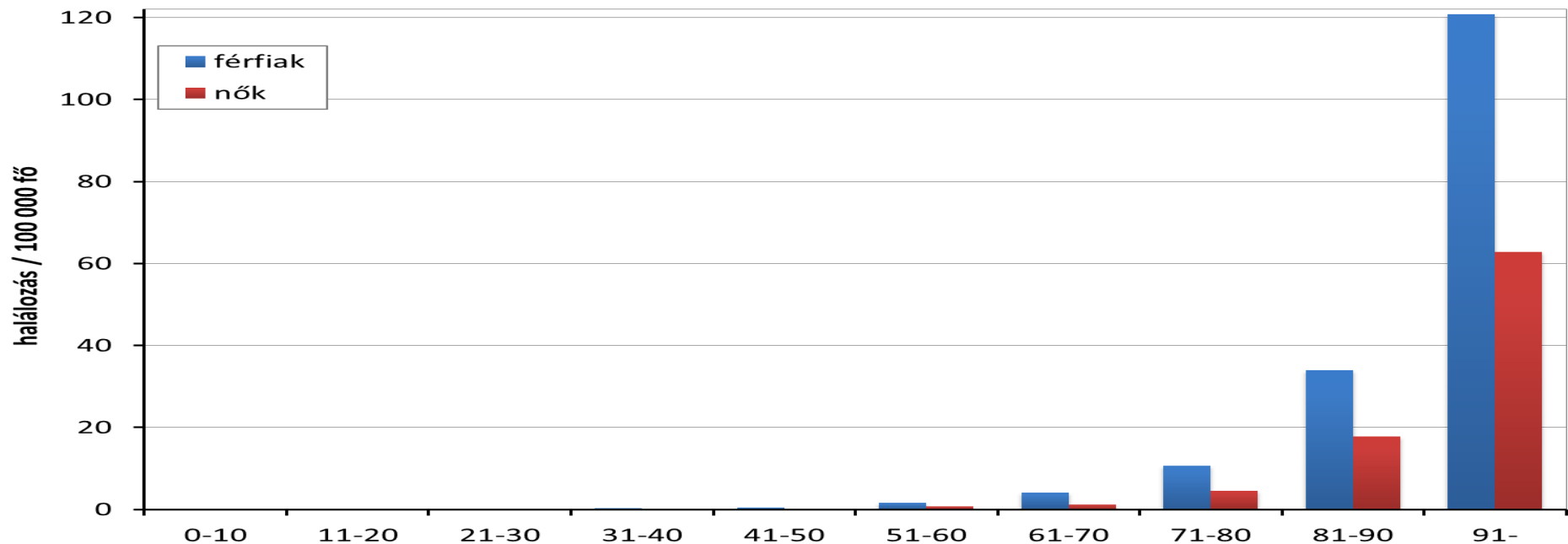

*Standardised Incidence Ratio corrected by the hierarchical Bayesian approach

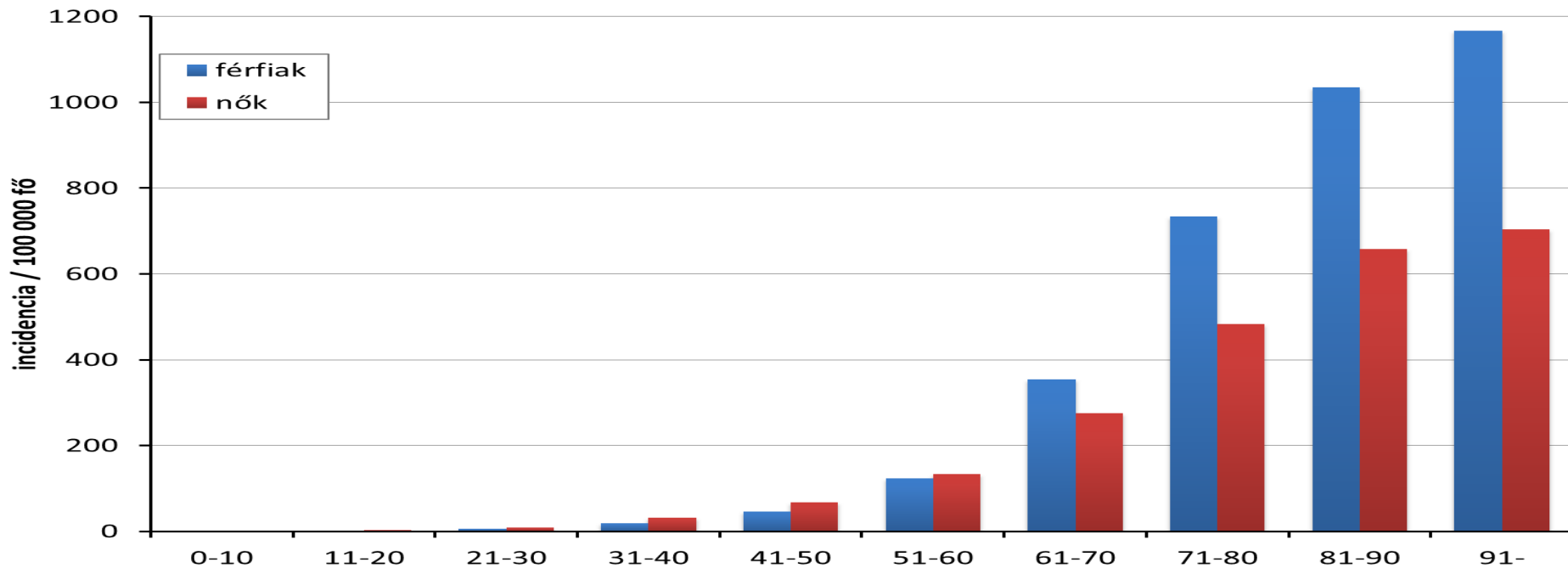
Bőrrák incidenciája BNO-10: C44	15-59 évesek		55-X évesek			
	nem:		férfi	nő	férfi	nő
A 7 éves és idősebb népességből az általános iskola 8. osztályát végzettek aránya					*	*
A 7 éves és idősebb népességből a középfokú végzettségűek aránya						*
A 7 éves és idősebb népességből a felsőfokú végzettségűek aránya						
Szellemi foglalkozásúak aránya	*	*				
Mezőgazdasági foglalkozásúak aránya						
Fizikai munkát végzők aránya					*	
Egy főre jutó jövedelem	*	*	*	*	*	*
Globálsugárzás						
R ²	0,243	0,182	0,243	0,113		

A bőrrák incidenciánál összességében kisebb mértékű összefüggések mutatkoztak. A globálsugárzás SES tényezőre való illesztése minden esetben növelte az összefüggés erősségét.

A bőrrák (BNO-10: C44) miatti halálozás korcsoportonként Magyarországon, 2011–2015.

A bőrrák (BNO-10: C44) incidenciája korcsoportonként Magyarországon, 2009–2013.

A Nap gyógyító és káros hatásai

A Nap sokrétűen befolyásolja egészségünket:

- Az alvás-ébrenlét ciklus szabályozásától kezdve
- hangulatunk javításán,
- fertőzésekkel szembeni ellenállóképesség növelésén,
- D vitamin előállításán keresztül a
- bőr leégésén,
- egyes immunválaszok gátlásán és
- rosszindulatú daganatok előidézésén keresztül
- számtalan védő és kockázati hatással kell számolnunk.

A nemzetközi irodalmi áttekintés alapján kimondhatjuk, hogy egyre több a bizonyíték arra, hogy ajánljuk a mérsékelt napozást, de tartsuk be a napozás helyes szabályait.

Kérdés: napozzunk vagy teljesen védjük magunkat?

SPF

Long Sleeve SPF T-Shirts

The only 100% cotton t-shirt recommended by the Skin Cancer Foundation

\$19.95

UPF 50 Certified Protection
Blocks 97.5% of UV Rays
100% Breathable cotton
Protects up to 10 minutes better than an average t-shirt

Válasz: az „arany” középút

- A D vitamin képződéshez szükség van napi 15-20 perc napsütésre vagy maximum napi 4000 egység D vitamin bevitelre.
- Azonban nem kell a delelési időben, a tűző napon tartózkodni, a szabad levegő és a szórt sugárzás is elegendő.
- **Javasoljuk a rendszeres szabad levegőn való tartózkodást délelőtt 11-ig és délután 3-tól.**
- A delelési időszakban, főleg nyáron, magas UV index (>7) esetén tartsuk be a napozás helyes szabályait!